

Varnæs Sogns Kirkeblad

JUNI / JULI 2022 · 36. ÅRGANG

På de tre forreste hjørner af prædikestolen (1606) er der parvis anbragte søjler (hermer) med forgyldte diademhoveder øverst.

INDHOLD

Der er en udvej	2
Taizégudstjenester	3
Konfirmandindskrivning	3
Gudstjenesteliste	3
Nyt fra menighedsrådet	4
10-års jubilæum	5
Den historiske løn ved Varnæs Kirke	7
For nyligt i Varnæs kirke	9

Der er en udvej

Det glade budskab 5. søndag efter påske har form som en bøn. Vor Herre Jesus beder til sin himmelske far, som også er vores far. Hvilke perspektiver ligger det ikke i det! At bede til Gud er at håbe på noget, som er større og herligere end det, vi kender her på jorden.

Men der er mange, der ikke kan bede. De tør ikke risikere at håbe forgæves. De tør kun regne med deres egne muligheder. Og det er lige til at fortvivle over.

Uden håb og uden bøn bliver livet til et fangehul med tremmer og gitre og mure allevegne; en alt for lille og alt for snæver verden. Vi mennesker vantrives, hvis vi ikke kender en udvej ud af håbløsheden. ”Så længe der er liv, er der håb”, siger man. Men det er også sandt, at man kan vende ordene om til ”så længe der er håb, er der liv.” Håbet er den kraft, der holder os i live. Et menneske, der mister håbet, bærer allerede døden i sit hjerte.

Nogle opgiver uden sværdslag. De mangler håbet og har mistillid til livet. Andre giver sig i kast med de vanskeligste opgaver, selv om de ser umulige ud. De stoler på, at der nok viser sig en udvej. Og det gør der ofte; mulighederne viser sig, fordi håbet er til stede.

Der var to mus, som faldt ned i en flødekande. Den ene mus kiggede op til flødekandens kant, gav op og sank til bunds. Den anden mus ville ikke give op. Dens fire små museben arbejdede og pjaskede i fløden hele den lange nat. Og da det blev morgen, var fløden pisket til smør og musen frelst.

Den sidste mus var en kirkemus. Den vidste, at så længe der er håb, er der liv. Den kendte epistelen til 5. søndag efter påske, hvor Paulus skriver, at i håbet bliver vi frelst. Der

burde være mange flere kirkemus, som satte deres håb til Gud og blev båret oppe af bønnerne til Gud. Men det ulykkelige ved mange danske husmus er, at de fleste kun tør stole på det, de kan se med deres øjne.

Kirkemusen kommer de steder, hvor den hører om nye muligheder. Mens husmuse stirrer sig blind på realiteterne og mister modet derved, hører kirkemusen de vidunderlige fortællinger om Vorherre Jesus. ”Troen kommer af det, der høres”, sagde Paulus engang. Det vigtigste i livet er ikke altid dét, vi kan se. ”Der truer os i tiden en ond, usynlig magt”, begynder en dansk sang om atombomben. Hvis en magtsyg galning skulle slippe den løs, vil katastrofen næppe kunne ses med øjnene, men aflejre sig i kroppen på både dyr og mennesker. Et uhyggeligt eksempel på de onde kræfter, vi ikke ser, men som dog er virkelige.

Vi må klynge os til håbet om, at der også i usynligheden er gode kræfter på færde. Når vi mennesker når grænsen for vores egen formåen, har Vorherre Jesus lært os, at der er udveje, kun Gud råder over. Med en bøn til vor far i Himmelen, kan vi hente livsmod og finde nye veje, kun Gud tør kende.

Sidsel Lyster

Taizégudstjenester

Siden 1950'erne har tusindvis af mennesker hver uge, året rundt, valfartet til Taizé-klosterfællesskabet for at deltage i den smukke musikgudstjeneste.

Som en fast tradition vil organist Anne-Mette Karstoft og sognepræst Sidsel Lyster indøve sangene med alle, som har lyst, inden Taizé-gudstjenesten. Vi vil øve over- og understemmer og musikledsagelse.

Der vil være kaffe og kage under øvningen, som foregår i kirken.

Konfirmandindskrivning

Konfirmationen er en bekræftelse af dåben. Selve konfirmationen er en højtidelig afslutning på konfirmationsforberedelsen.

For at blive konfirmeret skal du:

- Være døbt
- Have fulgt konfirmationsforberedelse
- Være fortrolig med den kristne børnelærdom
- Være fortrolig med folkekirkens gudstjeneste.

Med NemID kan du tilmelde dit barn til konfirmationsforberedelse og konfirmation. Hvis I som forældre har fælles forældremyndighed, skal I begge give samtykke til tilmeldingen.

I kan allerede nu tilmelde jeres barn: Søg på ”**konfirmandtilmelding**” på hjemmesiden folkekirken.dk

Gudstjenester

i Varnæs kirke

JUNI

5. juni kl. 10.00. Pinsedag.

Sidsel Lyster

6. juni kl. 11.00. 2. Pinsedag.

Sidsel Lyster

Friluftsgudstjeneste.

Se omtale side 4

12. juni kl. 10.00. Trinitatis

Sidsel Lyster

19. juni kl. 10.00. 1. s. e. trinitatis

Sidsel Lyster

26. juni kl. 9.30. 2. s. e. trinitatis

Vikar

JULI

3. juli kl. 10.00. 3. s. e. trinitatis.

Sidsel Lyster

10. juli kl. 10.00. 4. s. e. trinitatis.

Sidsel Lyster

17. juli kl. 9.30. 5. s. e. trinitatis.

Vikar

24. juli kl. 9.30. 6. s. e. trinitatis.

Vikar

31. juli henvises til nabokirkerne.

AUGUST

7. august kl. 9.30. 8. s. e. trinitatis

Vikar

14. august kl. 10.00. 9. s. e. trinitatis.

Sidsel Lyster

PLEJEHJEMSGUDSTJENESTER

Torsdag den 2. juni kl. 15.00

Sidsel Lyster

Torsdag den 23. juni kl. 15.00

Sidsel Lyster

Nyt fra menighedsrådet

Ny vikarpræst i Varnæs

Alle præster er omfattet af en rådighedsordning, hvor de dækker hinandens fravær. I Varnæs og Bov er der præster, som ikke er ansat i fuldtidsstillinger og for at fastholde kvoten i stillingerne, er det besluttet, at præsten i Varnæs og en af præsterne i Bov, fremover er faste vikarer for hinanden. I skrivende stund har vi ikke navnet på den præst fra Bov, som vil være fremtidig vikar i Varnæs, og derfor er der i oversigten over gudstjenester ikke en navngivet vikar sat på som præst.

Det betyder også, at Theresia ikke fremover vikarierer i Varnæs. Menighedsråd og personale vil hermed gerne benytte lejligheden til udtrykke vores tak til Theresia for de mange timer og store arbejde, hun har lagt i Varnæs kirke.

Lægmandsgudstjenester

Vi har fået muligheden for tilbyde et kursus i afholdelse af lægmandsgudstjenester og vil derfor gerne høre fra folk fra menigheden som kunne være interesseret i at høre mere om dette. Yderligere oplysninger kan indhentes hos Anne Marie Laier

Jubilæum

10-års jubilæum. Vores fantastiske organist Anne Mette Karstoft har 1. juli været ansat ved Varnæs kirke i 10 år. Menighedsrådet ønsker Anne Mette tillykke med jubilæet og siger samtidig tak for mange gode oplevelser og et godt samarbejde gennem alle årene. Vi markerer dagen med en lille højtidelighed efter gudstjenesten søndag den 26. juni. Kirsten Krog, der som formand for menighedsrådet ansatte Anne Mette i 2012, har

skrevet et indlæg om Anne Mette, som kan læses på side 5-6 her i Kirkebladet.

Nyt fra kirkegården

Som mange nok har bemærket, er vores graver tilbage på kirkegården, hvilket vi er utrolig glade for.

Else skal stadig passe vældigt meget på med at belaste sin arm, og det vil derfor være meget begrænset, hvad hun kan lave af fysisk arbejde på kirkegården indtil videre. Til gengæld vil Else være til stede ved gudstjenester og passe administrative opgaver. For at sikre vores gravermedhjælper mest mulig tid til det fysiske arbejde på kirkegården forsøger vi at friholde ham fra gudstjenesterne, og det betyder, at vi har lavet en aftale med Arne Videbæk om at afløse for Else, når hun holder fri.

Magnus, som vi ansatte som vikar i starten af marts, har fået læreplads inden for revisionsbranchen, og han stopper derfor på kirkegården med udgangen af juni måned. Vi siger tak til Magnus for indsatsen og et godt samarbejde.

Friluftsgudstjeneste 2. pinsedag

Vi mødes på det rekreative område (ikke stranden) ved **Varnæsvig kl. 9.45**. Sammen går vi en lille tur i området med indbyggede "fortællepauser" ved Marius Frellesen.

Gudstjeneste kl. 11.00 på det rekreative område ved Varnæsvig.

Efterfølgende spiser vi vores medbragte madpakker sammen.

Visionsmødet den 6. april

Tak til de fremmødte for et godt møde, og til dem der deltog i dialogen med fremsendte skriftlige forslag.

Vi indledte mødet med en kort orientering om de opgaver, vi har i menighedsrådet, hvor de enkelte medlemmer selv fortalte, hvad deres opgaver består i.

Efter spisepausen var emnet de nye borgere i lokalområdet. Bl.a. er en del ejendomme blevet overtaget af folk fra Tyskland og i den forbindelse kunne der etableres samarbejde med tysk præst, fælles spisearrangementer, velkomstfolder og samarbejde med andre foreninger osv.

Øvrige emner:

- Sidsel vil gerne byde ind med nye salmer. Mette kunne synge 1 vers igenem for at hjælpe menigheden i gang.
- Lægmands læsning genoptages, hvilket allerede skete i påsken.

- Skal bænkerne i sideskibet fjernes?
- Flere koncerter.
- Vi vil gerne have flere skribenter til kirkebladet.
- Der kom flere andre forslag, som vi har gemt.

I er altid velkomne til at kontakte os, hvis I har forslag til, hvad der kunne ske i kirken, og hvis der er noget I undrer jer over.

Anne Marie

Havefest i Varnæs Præstegårdshave

Fredag den 19. august fra kl. 17.00
mødes vi til grill, musik og hygge i præstegårdshaven. Alle er velkomne.

Mere herom i næste udgave af Kirkebladet, men sæt X i kalenderen allerede nu.

Anne-Mette Puura Karstoft 10-års jubilæum som organist ved Varnæs kirke

Jeg husker tydeligt den dag for lidt mere end 10 år siden, hvor Anne-Mette kom kørende hjem til mig for, på opfordring fra vores afgående organist Bente Paarup, at høre lidt om den stilling, som snart blev ledig. Jeg kan ikke sige, hvor glad jeg er for, at hun efterfølgende søgte - og fik - stillingen.

Det var der flere grunde til. Kvalifikationerne var mere end i orden. Anne-Mette er uddannet kirkekorleder og organist fra Løgumkloster Musikskole i hhv. 1994 og 1995 og har desuden i 1988 på Det Jyske Musikkonservatorium i Århus bestået

diplomeksamen med blokfløjte som hovedfag og bl.a. klaver som bifag. Anne-Mette havde fine anbefalinger som korleder, især indenfor arbejdet med børnekor. Vi følte

os meget heldige, at Anne-Mette valgte at arbejde i Varnæs sogn, og vi var især glade for, at vores dygtige kor kunne fortsætte uden afbrydelse.

Anne-Mette har mange kvaliteter – både på det faglige og på det menneskelige område. Anne-Mette er meget professionel – møder altid op topforberedt. Hun forlanger meget af andre, men mest af sig selv. Det kommer bl.a. til udtryk i arbejdet med spire- og kirkekoret. Her er, på trods af det høje ambitionsniveau, intet dårligt arbejdsklima, snarere tværtimod. Anne-Mette er faglig og saglig, uanset om det gælder sangen, læsning af ind- og udgangsbøn eller optræden. Alt skal være i orden, men hun er ikke mindst opmærksom, opmuntrende og omsorgsfuld – hun ser hvert enkelt barn først som menneske og så som sanger. Hun er en meget samlende og inspirerende korleder.

Anne-Mette har påtaget sig mange og meget alsidige opgaver, der ligger udenfor hendes direkte arbejdsområde. Jeg vil blot nævne to: Da Povl og Inge Marie stoppede som præstepar, var det hende, der samlede et menighedskor til deres afskedsreception. Det var et stort og krævende arbejde, men resultatet blev et flot syngende kor, der sang meget personligt for Inge Marie og Povl.

Kirkekoret har årligt deltaget i korstævner, både lokalt i samarbejde med omkringliggende kirkekor, men også i stævner længere væk. Det giver inspiration og lyst til fortsat at synge i koret, med sådanne ”bonusoplevelser”.

Jeg vil også fortælle en smule om Anne-Mettes interesse for at komponere og skrive salmetekster. Ofte, når vi sidder i kirken, er det Anne-Mettes egne arrange-

menter af satser og salmer, menigheden lytter til når præ- og postludiet bliver spillet. Til organistforeningens 50-års jubilæum blev der udskrevet en konkurrence, hvor to af Anne-Mettes egne korsatser blev valgt til udgivelse i den antologi, der udkom i forbindelse med jubilæet.

Hun har forfattet en salme, hvorfra jeg vil citere tre vers. Det er en salme med et tema, som vi alle kender. Med nattens komme, vokser vores problemer:

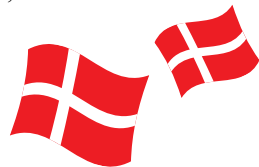
2. Er du i natten faldet ind i søvnløshedens tankespind i mørket fanget og forladt, har Gud sin fod i døren sat.
3. Han vil, at du er her og nu: Vær livets svar på dødens gru, Vælg frit din vej, led dine skridt, grib livet, så det bliver dit.
8. Så hvil kun hver urolig sjæl, vis alle mareridt din hæl
Med hilsen fra den gode Gud,
som sendte lys i natten ud.

Disse linjer fortæller om, hvor godt Anne-Mette kender til især nattens spekulationer, men også ved, hvor trøsten findes – i Gud.

På det seneste har Anne-Mette genoptaget blokfløjtespillet. Hun har fundet sammen med en lille gruppe, hvor de til fornøjelse for sig selv og på sigt forhåbentlig også for andre dyrker deres interesse for fløjtespil.

Sidst men absolut ikke mindst, så spiller Anne-Mette på orgel eller klaver til højmesser, andre gudstjenester og arrangementer i sognet, til glæde for alle i menigheden. Det er en fryd for både øre og sjæl at lytte – tak, Anne-Mette, for mange dejlige musikoplevelser – og ikke mindst tak for din omsorgsfuldhed, dit smukke væsen og måde at være på.

Tillykke med jubilæet!
Kirsten Krog

Den historiske løn ved Varnæs kirke

*”Du skal plante et træ.
Du skal gøre én gerning,
som lever, når du går i knæ,
en ting, som skal vare
og være til lykke og læ”*

Sådan skrev Piet Hein i 1948 i sangen ”Du skal plante et træ”, som kan læses i højskolesangbogen, og passende være overskriften for genplantningen af den historiske løn, som blev foretaget efter gudstjenesten i Varnæs kirke den 3. april 2022. Det var ”Junker Viggens Løn”, som ved en lille højtidelighed blev genplantet – og det er et træ med en lang og spændende historie.

Sagnet om Junker Vigge og Jomfru Ida blev genfortalt inde i kirken lige efter at gudstjenesten var slut. Sten Kruse fortalte den dramatiske historie med stor indlevelse og helt uden manuskript. Det var en stor oplevelse. Der var en koncentreret opmærksomhed fra de tilstedeværende under fortællingen. Man kunne uden tvivl have hørt ”en knappenål falde til jorden”. Selve plantningen foregik højtideligt uden for ved øst-gavlen og blev fulgt af en flok opmærksomme deltagere. Ifølge sagnet skulle junker Vigge og jomfru Ida, som ikke kunne få hinanden i livet, men blev forenet i døden, være blevet begravet ved korgavlen under den gamle løn. Tidligere stod der altid vand i en hulning i træet, hvor der var en hellig kilde

*Søndag den 3. april genplantedes "Junker Viggens Løn".
På billedet ses anlægsgartner Flemming Petersen og Sten Kruse
i fuld gang med plantningen af den nye stikling fra det gamle træ.*

med helbredende vand. Vandet forsvandt efterhånden som tiden gik, men ældre borgere i Bovrup og Varnæs kan sikkert godt huske det.

Øverst oppe i gavlen mod øst ses et lille hoved, som skulle være Viggens hoved i sten. Det var Vigge fra gården ”Vold”, der efter sigende var kirkens bygherre. Kirken skulle ellers have været bygget et helt andet sted, men hver nat blev stenene ifølge sagnet flyttet væk fra byggepladsen til den forhøjning, hvor Varnæs kirke i dag nu ligger. Om der var troldre eller andre overnaturlige væsener med i spillet vides ikke med bestemt.

Forsættes på næste side...

I bogværket ”Berømte danske Træer” af Helge V. Qvistorff findes der et afsnit om vores gamle løn i Varnæs, og ”Dansk Dendrologisk Forening” har omtalt træet som interessant og som en sjældnen sort med den latinske benævnelse, ”Acer platanoides”, på dansk: Spids-løn. Så træet har haft fagfolks interesse langt ud over sognet.

Det gamle lønnetræ var et stateligt træ med mange knudrede grene. Bag ved træet står mindestenen for de faldne under første verdenskrig fra Bovrup og Varnæs. I mange år forsamledes menigheden efter gudstjenesten her under træet på Alle Helgens søndag til kransenedlæggelse. I stormen i 1999 blev træet alvorligt beskadiget, og den store gren, der vendte mod syd, brækkede. Træet var ved at ”dø af ælde” – og til sidst var der ingen udvej tilbage. Træet måtte fældes. Det skete over nogle dage, men det meste faldt den 10. juni 2016. Kun den hule stub blev tilbage. ”Men der sky-

der en kvist af Isajs stub, et skud gror frem af hans rod” (Esajas 11, vers 1). I Varnæs var der ikke bare en enkel kvist, men en hel håndfuld små, nye skud.

Lige nu er der kun en fin stikling fra det gamle lønnetræ at se omme ved østgavlen. Men det har allerede fine, små grønne blade. Den smukke profeti fra Esajas Bog rummer håb for den nye lille kvist og i det store perspektiv også håb for fremtiden. Det at plante et træ kalder Piet Hein at sætte sig spor i evigheden. Han skriver i andet vers af sangen: ”Du skal være et led i en lod, som når ud over dig” og i det næste vers. ”Du har del i en fremtid. For den, skal du plante et træ”. Det er så sandt, som det er sagt.

Maj 2022/Ann Nissen

Kilde: ”Varnæs Sogns historie” og manuskript fra Holger Warnckes tale ved kransenedlæggelsen 2016

Foto: Kirsten Krog

Nye grønne stiklinger voksede hurtigt op ved den hule stub, som stod længe uden for østgavlen af kirken.

For nyligt i Varnæs kirke

Guldkonfirmation

I forbindelse med gudstjenesten den 8. maj blev der markeret guldkonfirmation, da det var 50 år siden en flok nuværende og tidligere Varnæs/Bovrup borgere blev konfirmeret i Varnæs kirke.

Der var et flot fremmøde, idet 16 havde fundet vej til kirken og den efterfølgende sammenkomst. Vejret var fint og humøret højt, så de har helt sikkert haft en fornøjelig dag. Der blev serveret lidt bobler og kransekage, inden de forlod kirken.

*De fremmødte var – fra Bovrup: Lillian Jepsen, Kirsten Johansen, Gitte Johansen, Astrid Kristiansen, Verner Seidel, Sonny Frølich og Tommy Christensen.
Fra Varnæs: Alice Johansen, Erika Jørgensen, Else Marie Steffensen, Magdalene Poulsen, Steve Vogt, Hans Henrik Jørgensen, John Søndergaard, Kurt Petersen og Paul Petersen.*

Konfirmation

Årets konfirmation blev ikke forstyrret af Corona eller andre udefra kommende hændelser. Vi ønsker endnu en gang tillykke til konfirmanderne og deres familier.

Skærtorsdags gudstjeneste

Skærtorsdag holdes prædiken over det sidste måltid, Jesus havde med sine disciple. Han var klar over, at hans time var kommet, hvor han skulle forlade denne verden. Han brød brødet og gav det til disciplene med ordene “Dette er mit legeme som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig”. Ligeså tog han bægeret efter måltidet og sagde” Dette bæger er en ny pagt ved mit blod, gør dette hver gang I drikker det til ihukommelse af mig”.

Vi havde genoptaget spising i kirkerummet for sammen at dele måltidet. Der var en meget god stemning.

Bente og Mogens Dall havde inviteret den ukrainske familie med. De er glade for det, vi gør i Danmark. Det var meget højtideligt og gribende, da de rejste sig og sang den ukrainske nationalsang.

Vi er glade for vi igen kan genoptage nogle traditioner i kirken.

Anne Marie